

BAB V

KACINDEKAN JEUNG SARAN

5.1 Kacindekan

Dumasaranalisisjeungpedarandina Bab IV, panalungtikanngunaanwacanawayanggolék*Cépotkembang* bisadicindekkeunkieu:

5.1.1 StrukturWacanaWayangGolékCépotKembang

Minangkahijjarita, wayanggolék*Cépotkembang* mangrupawacanaanumibandastruktur nu tangtuanunyokokana opatbagian, nyaéta murwa, kakawén, nyandra, jeung antawacana.

- a. Murwa mangrupa ungkarapang mimitina nudigalantang keunkudalang. Murwadina umum nasok ngagunakeun basakawi, tapidinalakon *CépotKembang* maké basa Sunda. Murwadinalakon *CépotKembang* lobanyabit-nyabit unsur agama Islam. Éta hal bukti yén wayang geus kapangaruh anu kana agama Islam.
- b. Kakawén miboga fungsi nu tangtudinapagelaran wayang golék. Kakawén kabagi jadi lima bagian, nyaéta kakawén sebrakan (umum), sendon, rénggan, geregetsaut, jeung kakawén tokoh. Tina hasil analisis data kana ieulalakon kapanggih aya 11 kali kakawén, anu kagolong kana opat wandakakawén, nyaéta (1) kakawén sebrakan, (2) kakawén sendon, (3) kakawén rénggan, jeung (4) kakawén geregetsaut.
- c. Nyandra nyoko kana bubuk dalang pikeun ngagambarkeun kaayaan adegan anu rék dicaritakeun. Tujuan anu sangkan anu lalajongarti kana adegan anu rék dipintonkeun. Nyandra dina ieulalakon aya 19 kali. Nyandra anu pang mimitina dina ieulalakon nyaéta nyandra nomer 2 anu ngagambarkeun kaayaan pertapan paré warna di alas saptarengga. Ieu nyandra ngagambarkeun kaayaan sakuriling pertapan anu pinuh kutu tuwuhan anu ha réjo, anu di kuriling kugunung-gunungan ukatempo éndah nasarta di papaés kusoraman anu ting saliwer.

- d. Antawacananyaéta pagunemanatawagunem-catur nawayangdinasalasa hijiadegan. Dina padalangan, anudimaksud antawacananyaéta soradalanganudiolahpikeunngabéda-bédakeun dialog atawapagunemantokohwayang. Sabadadipasing-pasingngaliwatankartu data kapanggihaya 29 kali Antawacana.

5.1.2 Struktur Caritawayang lakon Cépot Kembar

- a. Galuran ukapanggih dina ieu caritanyaéta ngagunakeun galur méré lé. galuran udi analisis dumasar kana episode. Anukapanggihaya lima episode, nyaéta (1) episode kahijinyaritakeun Arjuna anunepungan Abiasa pikeun méntakaterangan anun yokotlaya ngjamus kalimusada, (2) épisode kaduanyaritakeun Bima jeung Gatotkaca néangansi Cépot di leuweung Tibrasara, (3) Épisode katilunyaéta nyaritakeun Arjuna jeung Prabu Batara Kresna anunepungan Si Cépot, (4) Épisode kaopatnyaéta nyaritakeun tepungna Cépot asli jeung Cépot mamalihan, jeung (5) Épisode ka lima nyaéta nyaritakeun si Cépot jeung rombonganana di keprungu Para denawa.
- b. Karakter anun yampak dina ieu caritanyaéta ayadinapasipat antokohwayangan ukagambar tinapagunemanana. Tina pguneman anukapanggihaya sababaraha karakter anukapanggihnyaéta, handapasor, ramahtamah, adil, tanggungjawab, jeung gancang nafsu.
- c. Lataran udi gambarkeun dina ieu caritanyaéta ayadualatar, nyaéta (1) di pertapat Paréwaran, jeung (2) Alas Tibrasara.

5.1.3 Ajén Étnopédagogik

Dina caritawayang *Cépot Kembarkapanggih* ajén-inajén moral kamanusaan, nyaéta (1) moral manusaka Pangéran, (2) moral manusakadirina, (3) moral manusakamanusa, (4) moral manusakalam, (5) moral manusakawaktu, jeung (6)

moral manusa kana kasugemaan lahir jeung batinna. Ajén-inajén moral dina carita wayang téh réa kapanggih tina paguneman antartokohna.

- a. Ajén moral manusa ka Pangéran kapanggih tinatujuh kali paguneman anu ngagambarkeun ajén moral manusa ka Pangéran, nyaéta (1) Paguneman Abiasa jeung Arjuna geunaan Euina Layang Jamus Kalimusada, (2) Paguneman Abiasa jeung Nayaga, (3) Paguneman Cépot jeung Nayaga, (4) Paguneman Bima Éléh Gelut jeung Si Cépot, (5) Paguneman Cépot jeung Gatotkaca, (6) Paguneman Cépot méré wejangan ka Gatotkaca, jeung (7) Paguneman Cépot jeung Nayaga.
- b. Ajén moral manusa ka dirina kapanggih tilu kali paguneman anu ngagambarkeun ajén moral manusa ka dirina, nyaéta (1) Paguneman antara Bima jeung Cépot, (2) Paguneman Cépot jeung Dawala, jeung (3) Paguneman Cépot jeung Prabu Batara Kresna geunaan Bab Kamanusaan.
- c. Ajén moral manusa ka manusa kapanggih dalapan kali paguneman anu ngagambarkeun ajén moral manusa ka manusa, nyaéta (1) Paguneman Abiasa Mimiti Tepung jeung Arjuna, (2) Paguneman Cépot jeung Nayaga, (3) Paguneman Cépot jeung Nayaga, (4) Paguneman antara Bima jeung Cépot, (5) Paguneman Gatotkaca jeung Cépot, (6) Paguneman Cépot jeung Prabu Batara Kresna, (7) Paguneman Cépot Asli jeung Cépot Mamalihan, jeung (8) Cépot, Gatotkaca, Dawala, Raja Denawa Ngariung.
- d. Ajén moral manusa dina ngahontal kasugemaan lahir jeung batin kapanggih aya dua paguneman anu eusina ngandung ajen moral manusa dina ngahontal kasugemaan lahir jeung batin, nyaéta (1) Paguneman Cépot jeung Nayaga, sarta (2) Paguneman Cépot jeung Dawala.

5.2 Saran

Ieu panalungtikan téh pedaranan geunaan Struktur wacan wayang golék *Cépot kembar*, jeung ajén –inajén éta nopo dagogik lakon *Cépot kembar*. tangtunawa égarapan panalungtikan téh kaitung heureut kénéh, lain

ngansaukurgeunaanstrukturwacanawayanggolékjeungajén-
inajénétnopédagogikwungkul, tapingawengkuperkarakarakterisasi, strukturcarita,
budaya, jeungsaterusna. Ku lantarankitu, disarankeun kudu
ayapanalungtikangeunaanwayanggolék nu
garapananaliantistrukturwacanawayanggolék*Cépotkembar*jeungajén-
inajénétnopédagogiklakon*Cépotkembar*, sangkanpanalungtikangeunaanpagelaranwa
yangbeukieuyeub. Atuhengkénabisagedémangpaatnapikeunnumuwuhkeunhirup-
huripnabasajeungsastraSundakahareupna.